

Centrālās statistikas pārvaldes (Pārvalde) apsekojuma mērķis, tiesiskais pamatojums un iegūto datu izmantošana

“Pārskats par investīciju preču cenām” (2-SP)

- Kāpēc nepieciešams sniegt datus un kādam nolūkam izmanto oficiālo statistiku?
- Kāds ir tiesiskais pamats oficiālās statistikas nodrošināšanai?
- Kur ir noteikts pienākums iesniegt datus?
- Vai Pārvalde izmanto administratīvajos datu avotos (piemēram, valsts reģistros) pieejamo informāciju?
- Kam ir jāiesniedz dati?
- Kur publicē oficiālo statistiku?
- Kas ir galvenie oficiālās statistikas lietotāji?
- Vai Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti?
- Vai Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu?

➤ Kāpēc nepieciešams sniegt datus un kādam nolūkam izmanto oficiālo statistiku?

Pārvalde lūdz iesniegt datus, lai nodrošinātu lietotāju vajadzības, kas definētas [Oficiālās statistikas programmas](#) pielikuma 4. punktā (Cenu statistika).

Jūsu uzņēmuma dati sniedz būtisku ieguldījumu, lai nodrošinātu pamatinformāciju pirktspējas paritāšu aprēķiniem. Pirktspējas paritāte (PPP) atspoguļo cenu līmeni dažādās valstīs. Lai iegūtu valstu iekšzemes kopprodukta (IKP) tiešu salīdzinājumu apjoma izteiksmē, ir būtiski, lai būtu pieejamas pirktspējas paritātes, kas novērš cenu līmeņa atšķirības starp dalībvalstīm.

PPP atspoguļo cenu līmeni dažādās valstīs. PPP ļauj izmērīt valsts ekonomikā lietotās valūtas vērtību, pamatojoties uz preču un pakalpojumu daudzumu, ko var nopirkt par attiecīgās valsts valūtu.

Pirktspējas līmenis (PSL) ir mākslīga kopēja valūtas vienība, ko Eiropas Savienībā izmanto ekonomikas summāro rādītāju apjoma izteikšanai, lai veiktu telpiskus salīdzinājumus, likvidējot cenu atšķirības dalībvalstīs.

Pirktspējas paritātes programmā ietvertos statistiskos apsekojumus koordinē un vada Eiropas Savienības Statistikas birojs (Eurostat), Ekonomiskās sadarbības

un attīstības organizācija (OECD) un Starptautiskā Rekonstrukcijas un attīstības banka jeb saīsināti Pasaules Banka (Apvienoto Nāciju Organizācijas uzdevumā).

Pirktpējas paritātes rādītājus Eiropas līmenī aprēķina Eiropas Savienības Statistikas birojs (Eurostat). Salīdzinājumu programmas rezultātus pasaules mērogā apkopo Pasaules Banka.

➤ Kāds ir tiesiskais pamats oficiālās statistikas nodrošināšanai?

Oficiālo statistiku nodrošina, lai izpildītu šo tiesību aktu:

- [Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 11. decembra Regulu \(EK\) Nr. 1445/2007](#), ar ko paredz kopējus noteikumus, lai sniegtu pamatinformāciju par pirktpējas paritātēm un lai tās aprēķinātu un izplatītu (Dokuments attiecas uz EEZ).

➤ Kur ir noteikts pienākums iesniegt datus?

Pienākums iesniegt datus izriet no [Statistikas likuma 14. panta pirmās daļas](#), kurā noteikts, ka Pārvaldei ir tiesības pieprasīt, lai respondents sagatavo un sniedz datus par statistisko vienību, arī ierobežotas pieejamības informāciju, lai nodrošinātu oficiālo statistiku. Respondents statistikas iestādei tās noteiktajā termiņā, formā un apjomā sniedz patiesus datus. Pēc statistikas iestādes pieprasījuma respondents sniedz rakstveida vai mutvārdu paskaidrojumus par šiem datiem.

➤ Vai Pārvalde izmanto administratīvajos datu avotos (piemēram, valsts reģistros) pieejamo informāciju?

Administratīvo datu nav.

➤ Kam ir jāiesniedz dati?

Apsekojumā izlases veidā iekļauj ekonomiski aktīvos uzņēmumus, kas pārstāv Eurostat apsekojuma sarakstā iekļauto produktu ražošanu, izplatīšanu vai tirdzniecību.

Izlases izveidošanas standarts:

- [Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 11. decembra Regulas \(EK\) Nr. 1445/2007](#), ar ko paredz kopējus noteikumus, lai sniegtu pamatinformāciju par pirktpējas paritātēm un lai tās aprēķinātu un izplatītu 2. pants un I pielikuma 2.1. punkts;
- [Ministru kabineta 2016. gada 20. decembra noteikumi Nr. 812](#) "Oficiālās statistikas veidlapu paraugu apstiprināšanas un veidlapu aizpildīšanas un iesniegšanas noteikumi".

➤ Kur publicē oficiālo statistiku?

- [Oficiālās statistikas portālā](#)
- Eiropas Savienības Statistikas biroja (Eurostat) [datubāzē](#)

Kas ir galvenie oficiālās statistikas lietotāji?

- Eiropas Savienības Statistikas biroja ([Eurostat](#))
- [Pasaules Banka](#)
- Ekonomiskās Sadarbības un Attīstības organizācija ([OECD](#))

Vai Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti?

Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti. Pārvaldes nodarbinātajiem aizliegts izpaust datus un citu ierobežotas pieejamības informāciju, kas viņiem kļuvusi zināma, pildot dienesta vai darba pienākumus. Tas attiecas arī uz personām, kuras uz laiku ir iesaistītas oficiālās statistikas nodrošināšanā vai ar kurām izbeigtas darba vai dienesta tiesiskās attiecības.

Pārvalde veic nepieciešamās darbības, lai novērstu neatļautu piekļuvi datiem, to sagrozīšanu vai izplatīšanu, nejaušu vai neatļautu iznīcināšanu.

No respondentiem iegūtos datus izmanto oficiālās statistikas nodrošināšanai, tas nozīmē, ka datus, kas primāri iegūti statistikas nodrošināšanai, nedrīkst izmantot civilprocesā, administratīvajā procesā, kriminālprocesā vai komercdarbībā.

Vai Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu?

Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu.

Pārvalde pieprasa un apstrādā datus saskaņā ar [Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Regulas \(ES\) 2016/679](#) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK 6. panta 1. punkta c) un e) apakšpunktu un 89. panta 1. un 2. punktu normatīvajos aktos noteikto uzdevumu izpildei vai sabiedrības interesēs.

Vairāk par informācijas drošību un datu aizsardzību var atrast Pārvaldes mājaslapā: <https://www.csp.gov.lv/lv/informacijas-drosiba-un-datu-aizsardziba>.